

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ
УКРАЇНИ**

КАФЕДРА ПСИХОЛОГІЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ОСОБЛИВИХ УМОВАХ

ПЛАНІ СЕМІНАРСЬКИХ ТА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

з дисципліни «Теоретико-методологічні проблеми психології»

Укладач:
доцент кафедри ПДОУ
к.психол.н., доцент І.М. Ушакова

ТЕМА 1. ТЕОРІЯ ТА МЕТОДОЛОГІЯ В НАУЦІ (С 2 год).

План:

1. Теорія як основа науки
2. Поняття методу та методології
3. Співвідношення понять "наука", "філософія" та "світогляд".
4. Функції та рівні методологічних знань

Література:

1. Корнилова Т.В. Методологические основы психологии. – СПб: Питер, 2008.
2. Ломов Б.Ф. Методологические и теоретические проблемы психологии. – М.: «Наука», 1984.
3. Маланов С.В. Методологические и теоретические основы психологии. – М. – Владимир: Заря, 2005.
4. Ушакова І.М. Теоретико-методологічні проблеми психології. Курс лекцій. [Електр. вар-нт] – НУЦЗУ, 2016 // http://books.nuczu.edu.ua/list.php?IDlist=Q_1#up

ТЕМА 2. НАУКА ТА НАУКОВІ ЗНАННЯ (С 2 год).

План:

1. Наукове та ненаукове знання: схожість та відмінності.
2. Структура сучасного наукового знання.
3. Етапи наукового дослідження.
4. Характеристика знаково-символічних засобів, що використовуються в науці

Завдання для самостійної роботи:

Реферат на тему:

- Структура сучасного наукового знання

Література:

1. Корнилова Т.В. Методологические основы психологии. – СПб: Питер, 2008.
2. Ломов Б.Ф. Методологические и теоретические проблемы психологии. – М.: «Наука», 1984.
3. Маланов С.В. Методологические и теоретические основы психологии. – М. – Владимир: Заря, 2005.
4. Ушакова І.М. Теоретико-методологічні проблеми психології. Курс лекцій. [Електр. вар-нт] – НУЦЗУ, 2016 // http://books.nuczu.edu.ua/list.php?IDlist=Q_1#up

ТЕМА 3. СПЕЦИФІКА МЕТОДОЛОГІЇ В ПСИХОЛОГІЇ (С 2 год).

План:

1. Особливості психологічного знання.
2. Ненаукове психологічне знання та можливість психологічного знання як наукового.
3. Теоретичні та емпіричні методи в психології.
4. Моделюючий підхід в теорії пізнання та психологічні гіпотези.

Завдання для самостійної роботи:

Реферат на тему:

- Особливості методології в психології

Література:

1. Корнилова Т.В. Методологические основы психологии. – СПб: Питер, 2008.
2. Ломов Б.Ф. Методологические и теоретические проблемы психологии. – М.: «Наука», 1984.
3. Маланов С.В. Методологические и теоретические основы психологии. – М. – Владимир: Заря, 2005.
4. Ушакова І.М. Теоретико-методологічні проблеми психології. Курс лекцій. [Електр. вар-нт] – НУЦЗУ, 2016 // http://books.nuczu.edu.ua/list.php?IDlist=Q_1#up

ТЕМА 4. ПАРАДИГМИ ТА ДИХОТОМІЇ В ПСИХОЛОГІЇ (С 2 год).

План:

1. Поняття парадигми та наукової революції (за Т.Куном).
2. Внесок К Поппера та І.Лакатоса в методологію науки.
3. Дихотомії в психології ХІХ - початку ХХ століття.
4. Природничі та гуманітарні дихотомії

Завдання для самостійної роботи:

- 1) Реферат на тему:
 - К Поппер як визначний методолог науки
- 2) Підготуватись до дискусії з питання парадигм психологічної науки

Література:

1. Корнилова Т.В. Методологические основы психологии. – СПб: Питер, 2008.
2. Ломов Б.Ф. Методологические и теоретические проблемы психологии. – М.: «Наука», 1984.
3. Маланов С.В. Методологические и теоретические основы психологии. – М. – Владимир: Заря, 2005.
4. Ушакова І.М. Теоретико-методологічні проблеми психології. Курс лекцій. [Електр. вар-нт] – НУЦЗУ, 2016 // http://books.nuczu.edu.ua/list.php?IDlist=Q_1#up

ТЕМА 6. ПРИНЦИПИ НАУКОВОЇ ПСИХОЛОГІЇ (С 2 год).

План:

1. Відкритість системи принципів.
2. Принцип детермінізму. Види детермінізму.
3. Принцип активності та діяльнісний підхід.
4. Принцип системності.
5. Принцип розвитку.
6. Єдність свідомості та діяльності.

Завдання для самостійної роботи:

- Реферат на тему:
- Принцип системності та його особливості у психології

Література:

1. Корнилова Т.В. Методологические основы психологии. – СПб: Питер, 2008.
2. Ломов Б.Ф. Методологические и теоретические проблемы психологии. – М.: «Наука», 1984.
3. Маланов С.В. Методологические и теоретические основы психологии. – М. – Владимир: Заря, 2005.
4. Ушакова І.М. Теоретико-методологічні проблеми психології. Курс лекцій. [Електр. вар-нт] – НУЦЗУ, 2016 // http://books.nuczu.edu.ua/list.php?IDlist=Q_1#up

ТЕМА 7. КАТЕГОРІЯ ВІДОБРАЖЕННЯ В ПСИХОЛОГІЇ (С 4 год).

План:

1. Категоріальний лад психології.
2. Відображення з точки зору різних підходів.
3. Системна природа психічного відображення: аспекти та особливості цього процесу.
4. Рівні психічного відображення..
5. Активність психічного відображення.

Література:

1. Корнилова Т.В. Методологические основы психологии. – СПб: Питер, 2008.
2. Ломов Б.Ф. Методологические и теоретические проблемы психологии. – М.: «Наука», 1984.
3. Маланов С.В. Методологические и теоретические основы психологии. – М. – Владимир: Заря, 2005.
4. Ушакова І.М. Теоретико-методологічні проблеми психології. Курс лекцій. [Електр. вар-нт] – НУЦЗУ, 2016 // http://books.nuczu.edu.ua/list.php?IDlist=Q_1#up

ТЕМА 9. ПРОБЛЕМА ДІЯЛЬНОСТІ В ПСИХОЛОГІЇ (С 2 год).

План:

1. Поняття та структура діяльності.
2. Підходи до розуміння діяльності у психології.
3. Діяльність і соціальна природа людини.
4. Єдність свідомості та діяльності.
5. Предметність діяльності.
6. Зовнішня та внутрішня діяльність.
7. Діяльність як суб'єкт – об'єктні відносини

Завдання для самостійної роботи:

Реферат на тему:

- Підходи до розуміння діяльності у психології

Література:

1. Корнилова Т.В. Методологические основы психологии. – СПб: Питер, 2008.
2. Ломов Б.Ф. Методологические и теоретические проблемы психологии. – М.: «Наука», 1984.
3. Маланов С.В. Методологические и теоретические основы психологии. – М. – Владимир: Заря, 2005.
4. Ушакова І.М. Теоретико-методологічні проблеми психології. Курс лекцій. [Електр. вар-нт] – НУЦЗУ, 2016 // http://books.nuczu.edu.ua/list.php?IDlist=Q_1#up

ТЕМА 10. МОТИВАЦІЯ ЯК БАЗОВА КАТЕГОРІЯ ПСИХОЛОГІЇ (С 2 год).

План:

1. Мотиваційна сфера особистості.
2. Структура мотивації.
3. Класифікація мотивів.
4. Теорії мотивації

Завдання для самостійної роботи:

Реферат на тему:

- Теорії мотивації

Література:

1. Корнилова Т.В. Методологические основы психологии. – СПб: Питер, 2008.
2. Ломов Б.Ф. Методологические и теоретические проблемы психологии. – М.: «Наука», 1984.
3. Маланов С.В. Методологические и теоретические основы психологии. – М. – Владимир: Заря, 2005.
4. Ушакова І.М. Теоретико-методологічні проблеми психології. Курс лекцій. [Електр. вар-нт] – НУЦЗУ, 2016 // http://books.nuczu.edu.ua/list.php?IDlist=Q_1#up

ТЕМА 11. КАТЕГОРІЯ ОСОБИСТОСТІ У ПСИХОЛОГІЇ (С 2 год).

План:

1. Підходи до розуміння особистості в сучасній психології.
2. Розвиток поняття "особистість" у психології.
3. Структура особистості.
4. Основні постулати теорії особистості

Література:

1. Корнилова Т.В. Методологические основы психологии. – СПб: Питер, 2008.
2. Ломов Б.Ф. Методологические и теоретические проблемы психологии. – М.: «Наука», 1984.
3. Маланов С.В. Методологические и теоретические основы психологии. – М. – Владимир: Заря, 2005.
4. Ушакова І.М. Теоретико-методологічні проблеми психології. Курс лекцій.

[Електр. вар-нт] – НУЦЗУ, 2016 // http://books.nuczu.edu.ua/list.php?IDlist=Q_1#up

ТЕМА 12. ПРОБЛЕМА СПІЛКУВАННЯ В ПСИХОЛОГІЇ (С 2 год).

План:

1. Відносини (спілкування) як категорія в психології.
2. Загальна характеристика спілкування.
3. Структура процесу спілкування.
4. "Формула" спілкування.

Завдання для самостійної роботи:

Реферат на тему:

- Спілкування як базова категорія психології та основний вид діяльності

Література:

1. Корнилова Т.В. Методологические основы психологии. – СПб: Питер, 2008.
2. Ломов Б.Ф. Методологические и теоретические проблемы психологии. – М.: «Наука», 1984.
3. Маланов С.В. Методологические и теоретические основы психологии. – М. – Владимир: Заря, 2005.
4. Ушакова І.М. Теоретико-методологічні проблеми психології. Курс лекцій. [Електр. вар-нт] – НУЦЗУ, 2016 // http://books.nuczu.edu.ua/list.php?IDlist=Q_1#up

ТЕМА 13. ЗАКОНИ ТА ПРОБЛЕМИ У ПСИХОЛОГІЇ (С 2 год).

План:

1. Основні проблеми психології (психогностична, психомотиваційна, психопраксична, психосоціальна, психофізіологічна).
2. Закони у психології.

Література:

1. Корнилова Т.В. Методологические основы психологии. – СПб: Питер, 2008.
2. Ломов Б.Ф. Методологические и теоретические проблемы психологии. – М.: «Наука», 1984.
3. Маланов С.В. Методологические и теоретические основы психологии. – М. – Владимир: Заря, 2005.
4. Ушакова І.М. Теоретико-методологічні проблеми психології. Курс лекцій. [Електр. вар-нт] – НУЦЗУ, 2016 // http://books.nuczu.edu.ua/list.php?IDlist=Q_1#up